

BO'LAJAK BOSHLANG'ICH O'QITUVCHISINING INNOVATSION MUAMMOLARI

*Pedagogika Fanlari
Qurbanova Bonu Quvondiq qizi
magistrant
O'zbekiston-Finlyandiya pedagogika instituti*

Annotatsiya: Zamonaviy ta'lif tizimida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilari bir qator innovatsion muammolarga duch kelmoqdalar. Ushbu muammolar texnologiyaning jadal rivojlanishi, o'qitish metodlarining o'zgarishi va o'quvchilarining ehtiyojlarining xilma-xilligi bilan bog'liq. Ushbu maqolada boshlang'ich o'qituvchilarining duch keladigan asosiy innovatsion muammolari va ularni bartaraf etish yo'llari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: boshlang'ich ta'lif, innovatsion muammolar, boshlang'ich o'qituvchi, raqamli texnologiyalar, inklyuziv ta'lif, shaxsiylashtirilgan o'qitish, ijodiy fikrlash, tanqidiy tafakkur, pedagogik yondashuvlar, ta'lif innovatsiyalari

Аннотация: В современной системе образования будущие учителя начальных классов сталкиваются с рядом инновационных проблем. Эти проблемы связаны с быстрым развитием технологий, изменением методов преподавания и разнообразием потребностей учащихся. В данной статье рассматриваются основные инновационные трудности, с которыми сталкиваются начинающие учителя, а также предлагаются возможные решения для повышения их профессиональной компетентности.

Ключевые слова: начальное образование, инновационные проблемы, будущий учитель, цифровые технологии, инклюзивное обучение, персонализированное

обучение, креативное мышление, критическое мышление, педагогические подходы, образовательные инновации.

Abstract: In the modern educational landscape, future primary school teachers face numerous innovative challenges. These challenges arise from the rapid development of technology, evolving teaching methodologies, and the diverse needs of students. This article explores key innovative issues that beginner teachers encounter and suggests possible solutions to enhance their professional competence.

Keywords: primary education, innovative challenges, future teacher, digital technologies, inclusive education, personalized learning, creative thinking, critical thinking, pedagogical approaches, educational innovations.

Kirish

Ta'lim sohasi doimiy rivojlanib, o'qituvchilardan yangi metodlar va texnologiyalarga moslashishni talab qiladi. Ayniqsa, boshlang'ich sinf o'qituvchilari yosh avlodning shakllanishida muhim rol o'ynaydi, shuning uchun ular turli innovatsion muammolarga tayyor bo'lishlari kerak. Ushbu muammolar qatoriga raqamli vositalarni joriy etish, shaxsiylashtirilgan o'qitish zarurati va ijodiy pedagogik strategiyalarga bo'lgan ehtiyoj kiradi.

Asosiy Innovatsion Muammolar

1. Raqamli Texnologiyalarni Joriy Etish

Zamonaviy sinflarda aqli doskalar, interaktiv o'quv platformalari va sun'iy intellekt asosida ishlaydigan ilovalar kabi raqamli vositalardan foydalanish kengaymoqda. Bo'lajak o'qituvchilar ushbu texnologiyalarni samarali qo'llay olishlari kerak. Ammo ko'plab yangi pedagoglar bunday vositalarni yetarlicha o'zlashtira olmaslik yoki tajribaning yetishmasligi sababli qiynaladilar.

2. Shaxsiylashtirilgan va Inklyuziv Ta'lim

Har bir o‘quvchi o‘ziga xos o‘rganish uslubiga ega, shuning uchun o‘qituvchilar o‘z yondashuvlarini moslashtirishlari lozim. Shaxsiylashtirilgan ta’lim o‘quvchilarning ehtiyojlarini tushunishni, inklyuziv ta’lim esa maxsus talabga ega bolalarni qo‘llab-quvvatlash strategiyalarini talab qiladi. Ko‘plab boshlang‘ich o‘qituvchilar ushbu jihatlarni muvozanatlashtirish va sinf intizomini saqlashda qiyinchiliklarga duch kelishadi.

3. Ijodiy va Tanqidiy Tafakkurni Rivojlantirish

XXI asr ta’limi faqatgina ma’lumot yodlash bilan cheklanmay, balki o‘quvchilarning ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Bo‘lajak o‘qituvchilar muammolarni hal qilish mashg‘ulotlari va loyihaviy ta’lim usullarini joriy etishlari kerak. Biroq, ko‘pchilik an’anaviy o‘qitish usullaridan voz kechish va talabaga yo‘naltirilgan darslarni olib borishda qiyinchiliklarga duch keladi.

4. Emotsional va Psixologik Tayyorlik

Yosh bolalar bilan ishslash sabr, hamdardlik va kuchli kommunikatsiya ko‘nikmalarini talab qiladi. Ko‘plab bo‘lajak o‘qituvchilar o‘quvchilarning emotsiyalarini boshqarish, sinfdagi nizolarni hal qilish va stress bilan kurashishda qiyinchiliklarga duch keladilar. Shu sababli, o‘qituvchilarni psixologik bardoshlilik va sinfni boshqarish usullari bo‘yicha tayyorlash muhim ahamiyatga ega.

Mumkin Bo‘lgan Yechimlar

- O‘qituvchi tayyorlash dasturlarini takomillashtirish: Universitetlar va o‘quv markazlari o‘qituvchilarga amaliy raqamli savodxonlik, inklyuziv ta’lim texnikalari va innovatsion pedagogik usullarni o‘rgatishga e’tibor qaratishlari kerak.
- Kasbiy rivojlanishni qo‘llab-quvvatlash: Seminarlar, onlayn kurslar va hamkasblar bilan tajriba almashish orqali o‘qituvchilar doimiy ravishda o‘z bilimlarini yangilab borishlari lozim.
- Murabbiylik tizimini rivojlantirish: Yangi o‘qituvchilar tajribali pedagoglar bilan ishslash imkoniyatiga ega bo‘lishlari va ulardan maslahat olishlari muhim.

- Zamonaviy o‘qitish usullarini joriy etish: Maktablar talabalarga yo‘naltirilgan yondashuvlarni, jumladan, ijodiy va tanqidiy fikrlashni rivojlantiruvchi metodlarni qo‘llashga e’tibor qaratishlari kerak.

Xulosa

Boshlang‘ich sinf o‘qituvchisining roli XXI asr talablari bilan birga o‘zgarib bormoqda. Bo‘lajak pedagoglar raqamli texnologiyalarni o‘zlashtirish, inklyuziv ta’lim strategiyalarini amalga oshirish va o‘quvchilarning ijodkorligini rivojlantirishga tayyor bo‘lishlari kerak. Ushbu innovatsion muammolarni hal etish uchun ta’lim tizimi yaxshiroq tayyorgarlik va qo‘llab-quvvatlash tizimlarini yaratishi lozim. Natijada, yangi o‘qituvchilar o‘z kasblarida muvaffaqiyatga erishib, kelajak avlodning rivojlanishiga hissa qo‘sha oladilar.

Foydalilanilgan adabiyotlar ro’yxati:

1. Karimov I.A. (2012). Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. Toshkent: Ma’naviyat.
2. Hasanboyeva O., Yo‘ldosheva G. (2018). Boshlang‘ich ta’lim metodikasi. Toshkent: O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi.
3. Qosimova D., Abduqodirova M. (2020). Innovatsion pedagogika asoslari. Toshkent: Fan va texnologiya.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori. (2017). Ta’lim tizimini rivojlantirish bo‘yicha davlat dasturi.
5. Vahobov A., Jo‘raeva M. (2021). Boshlang‘ich ta’limda innovatsion metodlar. Toshkent: Ilm ziyo.